

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **L. Z.**, zast. Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Poděbradská 173/5, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 9. 2024, čj. 57 A 60/2024-37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] V této věci se Nejvyšší správní soud v návaznosti na již existující judikaturu zabýval především slčitelností české právní úpravy nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu, o kterou již žadatel dříve požádal či která mu již byla poskytnuta jiným členským státem, s právem EU.

I. Vymezení věci

[2] Žalobkyně je státní občankou Ukrajiny. V souvislosti s invazí Ruské federace opustila Ukrajinu a vycestovala do Francie, kde v srpnu roku 2022 získala oprávnění k pobytu pro osoby požívající dočasné ochrany. Dle svých tvrzení tuto ochranu následně zrušila a přemístila se do ČR za partnerem, který zde pobýval na základě oprávnění plynoucího z dočasné ochrany. Po příjezdu podala žalobkyně žádost o poskytnutí dočasné

ochrany v ČR. Tuto žádost žalovaný dne 6. 9. 2024 pod čj. OAM-0392951/DO-2024 vrátil jako nepřijatelnou, dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, neboť žalobkyně již oprávnění k pobytu plynoucí z dočasné ochrany získala v jiném členském státě EU a toto oprávnění dosud nezaniklo.

[3] V postupu žalovaného spatřovala žalobkyně nezákonný zásah, proti němuž podala žalobu ke Krajskému soudu v Plzni, který shora označeným rozsudkem žalobkyni vyhověl. Konstatoval, že shora označeným postup žalovaného, který vrátil žalobkyni její žádost o udělení dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti, byl nezákonným zásahem. Žalovanému proto zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyni.

[4] Krajský soud předně vyhodnotil výlukou ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti o dočasnou ochranu žalovaným podle § 5 odst. 2 *in fine* zákona č. 65/2022 Sb., jako neslučitelnou s unijním právem. Učinil tak s odkazem na právo na účinný prostředek nápravy před soudem dle čl. 47 Listiny základních práv EU ve spojení s právem na opravný prostředek proti vyloučení z poskytnutí dočasné ochrany dle čl. 29 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími. Žalobu tedy shledal přípustnou.

[5] Pokud jde o věc samu, krajský soud prvně uvedl, že není významné řešit, zda žalobkyně má či nemá dočasnou ochranu ve Francii. V případě, že by ji neměla, nedošlo by k naplnění skutkového stavu předpokládaného § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., a žalovaný by postupoval nezákonně, pokud by žalobkyni vrátil podanou žádost jako nepřijatelnou. Krajský soud však dospěl k závěru, že by žalovaný postupoval protiprávně, i pokud by žalobkyně tuto ochranu ve Francii požívala. Dospěl totiž k závěru, že vnitrostátní úprava je v rozporu s unijním právem, konkrétně směrnici o dočasné ochraně. Dle krajského soudu je možnost vyloučení osoby z dočasné ochrany upravena v čl. 28 směrnice o dočasné ochraně taxativním výčtem. Toto ustanovení neumožňuje vyloučit osobu z dočasné ochrany z důvodu, že jí byla již dříve udělena v jiném členském státě. Institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., rozšiřuje taxativně stanovené důvody pro vyloučení vyplývající ze směrnice, a tím zakládá méně příznivou úpravu pro osoby, kterým byla již dříve poskytnuta ochrana v jiném členském státě. Je tedy v rozporu se směrnici o dočasné ochraně, a proto je nutné aplikovat směrnici, a nikoliv tento zákon. Aplikací zákona namísto směrnice bylo zasaženo do práv žalobkyně.

II. Obsah kasační stížnosti, další vyjádření účastníků, průběh řízení před Nejvyšším správním soudem

II. A. Důvody kasační stížnosti

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[7] Stěžovatel namítá, že institut nepřijatelnosti žádosti zakotvený v § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je slučitelný s unijním právem. Čl. 28 směrnice o dočasné ochraně, na kterou odkazuje krajský soud, dopadá na jiné situace, konkrétně na vyloučení z dočasné ochrany jako takové. To však není případ žalobkyně. V důsledku uplatnění institutu nepřijatelnosti není žalobkyně z dočasné ochrany vyloučena, neboť ta jí již byla poskytnuta v jiném členském státě. Právo plynoucí z dočasné ochrany jí tak ČR neodjímá.

[8] Zacházení s žádostmi poté, co již byla dočasná ochrana poskytnuta v jiném členském státě, právo EU neupravuje. Jedná se o otázku, kterou se evropský zákonodárce rozhodl neupravit a namísto toho ji ponechal na vnitrostátní úpravě členských států. Ze směrnice o dočasné ochraně plyne, že se má bránit druhotnému pohybu osob a požívání práv ve více členských státech najednou. Smyslem směrnice tudíž není „*temporary protection shopping*“, ale poskytnutí dočasného útočiště pro osoby, které musely hromadně opustit svoji zemi. Pokud by Rada EU zamýšlela dát dotčeným osobám právo požádat o dočasnou ochranu ve více členských státech najednou či po sobě, není pochyb o tom, že by toto právo ve směrnici zakotvila. Opakované podávání žádostí o dočasnou ochranu podle stěžovatele představuje zneužití práva, které nepožívá právní ochrany. Institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tak zaplňuje mezeru v unijní úpravě, a to tak, aby bylo dosaženo jejího výše uvedeného cíle a byly eliminovány pokusy o zneužití práva na poskytnutí dočasné ochrany.

II. B. Vyjádření žalobkyně

[9] Žalobkyně navrhla zamítnutí kasační stížnosti. Souhlasí s názorem krajského soudu, že česká právní úprava nepřijatelnosti žádosti odporuje směrnici o dočasné ochraně. K tomu v kasační stížnosti připojuje další vyjádření a argumenty. Uvádí odkazy na judikaturu správních soudů podporující závěry krajského soudu. Vyloučením uplatnění k čl. 11 směrnice o dočasné ochraně členskými státy došlo k umožnění sekundárního pohybu osob požívajících dočasnou ochranu. Právě toto ustanovení mělo původně sekundární pohyb vylučovat. Pokud se členské státy domluvily na jeho vyloučení, nelze to vykládat jinak, než jako umožnění sekundárního pohybu. K tomu odkazuje žalobkyně i na odbornou literaturu k problému a operační pokyny Komise.

II. C. Procesní postup s ohledem na řízení o předběžné otázce C-753/23

[10] Usnesením ze dne 19. 11. 2024, čj. 8 Azs 217/2024-28, Nejvyšší správní soud řízení v této věci přerušil, a to v návaznosti na usnesení tohoto soudu ze dne 30. 11. 2023, čj. 8 Azs 93/2023-37, kterým předložil Soudnímu dvoru EU předběžné otázky týkající se slučitelnosti institutu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu a výluky ze soudního přezkumu s právem EU. Soudní dvůr předběžné otázky zodpověděl rozsudkem ze dne 27. 2. 2025, věc C-753/23, *Krasiliva*. Usnesením ze dne 4. 3. 2025, čj. 8 Azs 217/2024-30, proto soud rozhodl, že se v řízení pokračuje.

II. D. Vyjádření stěžovatele k rozsudku Soudního dvora ve věci C-753/23

[11] Stěžovatel v reakci na rozsudek *Krasiliva* uvedl, že nadále považuje kasační stížnost za důvodnou. Soudní dvůr shledal neslučitelnou s právem EU pouze úpravu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb. Tento závěr však

nelze vztáhnout na § 5 odst. 1 písm. d) téhož zákona, tedy kdy již byla dočasná ochrana poskytnuta v jiném členském státě. Poukazuje na bod 30 odůvodnění rozsudku *Krasiliva*, podle něhož členský stát má při posuzování žádosti zkoumat, zda žadateli již nebyla poskytnuta dočasná ochrana jiným členským státem. Ačkoli Soudní dvůr již nevysvětlil, jak má členský stát v tomto případě postupovat, podle stěžovatele je zřejmé, že v takovém případě není žádost důvodná a nelze pobytové oprávnění vydat. Vedle toho stěžovatel zopakoval svoji argumentaci, podle níž z žádného ustanovení směrnice o dočasné ochraně neplyne právo držitele dočasné ochrany na přesun do jiného členského státu. Na závěr poukázal na čl. 11 směrnice. Má za to, že dohoda členských států o vyloučení tohoto článku znamená pouze to, že si mezi sebou nebudou neoprávněně pobývajících držitelů dočasné ochrany předávat. Ne však již to, že by držitelé dočasné ochrany měli právo na přenesení pobytového oprávnění do jiného členského státu. To podle stěžovatele potvrzuje rovněž Soudní dvůr, který v citovaném rozsudku vyhodnotil čl. 11 směrnice jako irrelevantní. České republice tak z unijního práva neplyne povinnost udělovat povolení k pobytu osobám, které již získaly pobytové oprávnění z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě.

II. E. Vyjádření žalobkyně k rozsudku soudního dvora ve věci C-753/23

[12] Podle žalobkyně rozsudek Soudního dvora jednoznačně objasnil, že osoba, které vzniká právo žádat o dočasnou ochranu, musí mít možnost požádat o její poskytnutí v členském státě, který si zvolí a že takové rozhodnutí musí podléhat soudnímu přezkumu. Stejně tak je nepochybné, že čl. 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 65/2022 Sb. je neslučitelný s právem EU. Soudní dvůr však již s ohledem na okolnosti dané věci neodpověděl na část předběžné otázky, která se týká situací, na kterou dopadá § 5 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Žalobkyně přisvědčila stěžovateli, že ze samotného znění směrnice o dočasné ochraně by bylo možné dovodit, že osoby požívající dočasnou ochranu nemají obecně právo na druhotný pohyb. Takový závěr by však platil pouze za situace, pokud by se členské státy v souladu s čl. 11 směrnice o dočasné ochraně nedohodly, že tento článek nebudou uplatňovat. Pokud tak ale učinily, neměly úmysl bránit ukrajinským občanům ve volném pohybu po EU a případně změnit stát, ve kterém budou požívat práv plynoucích z dočasné ochrany. Tento postoj zastávala v řízení před Soudním dvorem rovněž Komise. Skutečnost, že lze čerpat práva plynoucí z dočasné ochrany pouze v jednom členském státě, tento závěr nezpochybňuje; důsledkem je pouze nutnost ukončit platnost uděleného pobytového oprávnění v prvním členském státě. Stejně tak fakt, že Soudní dvůr vyhodnotil čl. 11 směrnice o dočasné ochraně rozsudku *Krasiliva* jako irrelevantní, neznamená, že jeho vyloučení nemá význam pro sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany. Soudní dvůr totiž rozhodoval za skutkových okolností, v nichž ještě dočasná ochrana v žádném členském státě nebyla poskytnuta, pouze o ni bylo požádáno.

II. F. Doplnění kasační stížnosti stěžovatele v návaznosti na prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 13. 6. 2025

[13] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti uvedl, že dne 13. 6. 2025 došlo k přijetí prováděcího rozhodnutí Rady o prodloužení dočasné ochrany zavedené jejím rozhodnutím č. 2022/382 do března 2027. Na základě jednomyslné podpory vyjádřené na jednání Coreperu dne 11. 6. 2025 a následně potvrzené Radou ministrů vnitra dne 13. 6. 2025, došlo k přijetí změn v úvodních ustanoveních (recitálech), které se týkají mimo jiné i druhotných

pokračování

pohybů. Nově přijaté recitály uvádějí, že žádosti o dočasnou ochranu podané osobou, která již požívá této ochrany v jiném členském státě, mají být zamítnuty. K tomu stěžovatel uvádí, že termín „zamítnout“ má autonomní unijní význam, který zahrnuje všechny formy negativního posouzení. Recitál, odkazuje i na rozsudek *Krasiliva*, a to konkrétně na bod 30 odůvodnění rozsudku. Tento recitál ani rozsudek Soudního dvora nepožadují žádnou asistenci orgánů členského státu směrem k poživateli dočasné ochrany, jde-li o zrušení jeho dočasné ochrany v druhém členském státě. Rada rozhodnutím, kterým prodloužila platnost dočasné ochrany jasně deklarovala, že druhotné pohyby držitelů povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany dle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně nejsou žádoucí. V návaznosti na to by Členské státy měly žádosti těchto osob zamítat bez dalšího, nikoli jim dočasnou ochranu udělovat, vyzývat je k jejímu vzdání se, nebo jinak asistovat při jejím ukončení v jiném státě. Rada také upřesnila výklad dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tato dohoda nebrání členskému státu odmítnout žádost osoby, která již v minulosti dočasnou ochranu měla, ale aktuálně ji nedrží. Taková osoba má možnost požádat o obnovení ochrany ve státě, kde jí byla původně udělena. Není podstatné, jak vnitrostátní úprava odmítnutí provede – zda meritorním rozhodnutím, či odmítnutím posouzení žádosti jako celku. Z unijní úpravy totiž nevyplývá požadavek na konkrétní formu individuálního právního aktu, kterým má být žádost zamítnuta.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud předeseílá, že se již ve své předchozí rozhodovací praxi skutkově i právně obdobnými věcmi zabýval (viz zejména rozsudek ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42; obdobné závěry, byť omezené na skutkově odlišnou situaci, vyslovil též v rozsudku ze dne 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27 či v rozsudku ze dne 19. 5. 2025, čj. 2 Azs 172/2024). Závěry této judikatury (především rozsudku čj. 1 Azs 174/2024-42) jsou použitelné i v nynější věci. Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od těchto závěrů odchýlit a v podrobnostech na ně lze odkázat. Dále Nejvyšší správní soud poukazuje na skutečnost, že se téměř identickou věcí zabýval v rozsudku ze dne 8. 4. 2025, čj. 8 Azs 249/2023-47, neboť v dané věci byla podání účastníků v podstatě shodná s nyní projednávanou věcí. Proto vyšel zejména z tohoto rozsudku. Dále uvedené vypořádání je proto buď zcela shodné s tímto rozsudkem, nebo jeho závěry stručně parafrázuje, přičemž pro podrobnější argumentaci lze odkázat na daný rozsudek.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud se i v nynější věci předně zabýval výlukou ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. Krajský soud totiž v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že tato výluka není slučitelná s unijním právem. Ačkoli stěžovatel tento závěr v kasační stížnosti nerozpore, přípustnost soudního přezkumu představuje klíčovou otázku, kterou se musí Nejvyšší správní soud zabývat i bez návrhu. Citované ustanovení zákona č. 65/2022 Sb. totiž výslovně stanoví, že v případě vrácení žádosti o dočasnou ochranu ministerstvem z důvodu její nepřijatelnosti *soudní přezkum je vyloučen*.

[17] Soudní dvůr v rozsudku C-753/23 jednoznačně potvrdil, že podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv EU má osoba požívající dočasné ochrany právo na účinný prostředek nápravy před soudem proti postupu

členského státu, jímž žádost o udělení povolení k pobytu ve smyslu čl. 8 této směrnice vrací jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s krajským soudem, že výlučka ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. není slučitelná s právem EU, neboť osobám požívajícím dočasné ochrany toto právo nepřípustně odepírá. Nelze ji proto aplikovat. Vracení žádosti o dočasnou ochranu z důvodu její nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. tudíž lze přezkoumat.

[18] Pokud jde o věc samou, pak mezi účastníky bylo sporné, zda žalobkyně zrušila dočasnou ochranu udělenou ve Francii, či ji stále svědčí. Jak však již uvedl krajský soud, tato skutečnost není pro posouzení věci relevantní. Buď totiž nebyla naplněna hypotéza § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., ale i pokud by byla, z dále uvedených důvodů není dané ustanovení slučitelné s právem EU.

[19] Problém nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. zůstal i po rozsudku Soudního dvora bez jednoznačného řešení. To poskytl až shora zmíněný rozsudek čj. 1 Azs 174/2024-42. V něm Nejvyšší správní soud dovodil, že i § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. právu EU odporuje, a tedy ho není možné aplikovat.

[20] V souladu se shora uvedenou judikaturou lze dát stěžovateli za pravdu v tom, že institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. osobu z dočasné ochrany nevylučuje. Dopadá na případy, kdy držiteli byla práva z dočasné ochrany již poskytnuta, pouze v jiném členském státě. Taktéž lze stěžovateli přisvědčit, že čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany je možné pouze v jednom členském státě. Tato skutečnost je potvrzena jak rozsudkem *Krasiliva*, tak bodem 16 odůvodnění Rozhodnutí Rady č. 2022/382, systematikou a zněním směrnice o dočasné ochraně (viz. čl. 11, čl. 15 odst. 5, čl. 25 a čl. 26). Skutečnost, že žadatel již požívá těchto práv v jednom členském státě, může být důvodem, pro který mu nelze ta stejná práva znovu poskytnout ve státě jiném

[21] Zároveň tedy není přiléhavá argumentace krajského soudu, který svůj právní názor staví na existenci taxativního výčtu důvodů pro vyloučení osoby z dočasné ochrany dle č. 28 směrnice o dočasné ochraně. Toto ustanovení směrnice dopadá na vyloučení z dočasné ochrany jako takové. Podstata věci se v tomto případě nachází v otázce, zda z práva EU plyne osobám požívajícím dočasné ochrany právo po dobu jejího trvání určovat, v jakém členském státě jim budou ze strany členských států poskytována práva plynoucí z dočasné ochrany.

[22] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře (zejména rozsudku čj. 1 Azs 174/2024-42) dospěl k závěru, že státní příslušníci Ukrajiny s dočasnou ochranou v EU mají právo přemístit svůj pobyt do jiného členského státu. Ačkoli směrnice o dočasné ochraně toto právo výslovně nezakládá, je potřeba ji vykládat v kontextu rozhodnutí Rady č. 2022/382. To nestanovuje žádný mechanismus pro přerozdělování osob požívajících dočasné ochrany mezi členskými státy, předpokládaný čl. 25 směrnice o dočasné ochraně. Naopak dává státním příslušníkům Ukrajiny právo prvotní volby členského státu, kde o ochranu požádají.

[23] Pro posouzení sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval čl. 11 směrnice o dočasné ochraně a jeho vyloučením dohodou členských států. Ač vyloučení čl. 11 nepovažoval Soudní dvůr v rozsudku *Krasiliva* za relevantní, tento článek je relevantní pro posouzení sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany, kteří již

pokračování

dočasnou ochranu získali (touto otázkou se Soudní dvůr nezabýval). Dohodou členských států o vyloučení čl. 11 nastala faktická možnost těchto osob pobývat nejen ve státě, který vydal pobytové oprávnění, nýbrž i v jiných členských státech. Pokud tedy mají státní příslušníci Ukrajiny (kteří jsou držiteli dočasné ochrany podle Rozhodnutí Rady č. 2022/382) právo zvolit si hostitelský členský stát a současně se vůči nim neuplatní čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, nelze dospět k jinému závěru, než že mají v průběhu trvání dočasné ochrany rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné, jimi zvolené členské země. Za tím účelem jim musí být vydáno pobytové oprávnění. V opačném případě by vyloučení aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně ztrácelo význam (rozsudek čj. 1 Azs 174/2024-42, bod 61). Podporu lze najít i v závěrech rozsudku *Krasiliva*. Soudní dvůr připustil, že členské státy mohou udělit dočasnou ochranu i žadatelům, kteří o ni požádali již v jiném členském státě. Scénáře podle § 5 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. nelze systémově odlišit, a proto nelze žadatelům bránit v opakované žádosti v jiném státě. Stěžovatel poukazoval na bod 30 rozsudku *Krasiliva*, ze kterého vyvozuje povinnost členských států ověřovat, zda žadatel nemá oprávnění k pobytu v jiném členském státě. Tato část rozsudku by se měla vykládat spíše jako důraz na prevenci před požíváním dočasné ochrany státním příslušníkem Ukrajiny ve více členských státech najednou.

[24] Právní úprava nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. tudíž podle existující judikatury odporuje právu státních příslušníků Ukrajiny, kteří jsou držiteli dočasné ochrany na základě Rozhodnutí Rady č. 2022/382 na druhotný pohyb mezi členskými státy a nelze ji aplikovat.

[25] V rozsudku čj. 1 Azs 174/2024-42 (bod 71 a násl.) Nejvyšší správní soud podrobně nastínil postup stěžovatele v situacích, kdy obdrží žádost o poskytnutí dočasné ochrany a zjistí, že je již poskytována v jiném členském státě. Stěžovatel měl postupovat v souladu s tímto rozsudkem a na základě zjištěných skutečností ochranu udělit, či zamítnout.

[26] Ohledně argumentu stěžovatele poukazujícího na zneužití práva Nejvyšší správní soud uvádí, že pokud držitelům dočasné ochrany plyne z práva EU možnost přesunout se v průběhu trvání dočasné ochrany do jiného členského státu, nemůže na strukturální úrovni podání žádosti o pobytové oprávnění v jiném členském představovat zneužití práva. V případě, že by měl stěžovatel vážné důvody domnívat se, že se v určitém konkrétním případě může jednat o zneužití práva, může žádost o poskytnutí dočasné ochrany zamítnout. Své závěry musí řádně odůvodnit a dokázat (k tomu blíže rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2025 čj. 5 Azs 190/2024-90).

[27] K doplnění kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že se již identickou otázkou také zabýval, konkrétně v bodě 21, rozsudku ze dne 27. 6. 2025, čj. 3 Azs 244/2024-54. Nejvyšší správní soud nenašel žádný důvod, proč se od zmíněného rozsudku odchýlit, proto z něj z velké části vychází. Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti poukazuje na návrh nového prováděcího rozhodnutí Rady, kterým se má prodlužovat platnost dočasné ochrany. Stěžovatel žádost žalobkyně o udělení dočasné ochrany odmítl jako nepřipustnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., v době, kdy bylo účinné prováděcí rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ve znění rozhodnutí Rady (EU) č. 2023/2409 ze dne 19. 10. 2023. Stěžovatel byl povinen při posuzování žádosti řídit právní úpravou účinnou v době posuzování žádosti žalobkyně. Odkaz na později přijímanou právní úpravu tak není v této věci právně relevantní.

[28] Nejvyšší správní soud proto i v nyní projednávané věci uzavírá, že závěr krajského soudu o neslučitelnosti české právní úpravy nepřijatelnosti žádosti o poskytnutí dočasné ochrany podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. s právem EU co do výroku obstál. Krajskému soudu lze proto s ohledem na výše uvedené též přisvědčit, že stěžovatel vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany z důvodu její nepřijatelnosti nezákonně zasáhl do práv žalobkyně. Stěžovatel je proto v souladu s výrokem II. napadeného rozsudku povinen obnovit stav před přijetím žádosti žalobkyně o poskytnutí dočasné ochrany. Při tom bude postupovat v souladu se závěry aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[30] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci měla plný úspěch žalobkyně. Ta však náhradu nákladů řízení nepožadovala a Nejvyšší správní soud žádné náklady plynoucí ze spisu nenalezl. Soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 8. srpna 2025

Petr Mikeš
předseda senátu